

Ahoj rodiče...

budte prosím trpěliví a projděte s dětmi 15 následujících slidů. Doufám, že je text pochopitelný, snažila jsem se vžít do věku dětí 😊 Věřím, že jim kdyžtak nejasnosti objasníte. Tato prezentace má sloužit také jako inspirace k vašemu povídání s dětmi. Popis výtvarné aktivity je na 8 slidu a 14 slidu.

Katka

Ahoj kluci (a holky?)!

Tento týden jsme měli s páteční školou jet do jeskyně Koda, kde bychom možná mohli najít nějaké „stopy pravěku“. Místo výletu do Kody se vydejte na CESTU DO PRAVĚKU trochu jinak...

Podívejte se s rodiči na dnes již slavný film od režiséra **Karla Zemana**. Film byl natočen již v roce 1955, takže mnohem dříve, než se vaši rodiče narodili, proto ho oni už určitě viděli (tak pro ně to třeba bude cesta do dětství) ...[Odkaz na film najdete na následující stránce](#). Pokud vás film zaujme, můžete si s rodiči najít na internetu i další filmy od tohoto režiséra.

Z „hraných filmů“ například: *Vynález zkázy* (1958), *Baron Prášil* (1961) nebo i jeho čistě animované filmy, ty jsou ale některé docela dost strašidelné :O, i když moc hezké. Třeba *Čarodějův učeň* (1977), *Pohádka o Honzíkovi a Mařence* (1980), ...

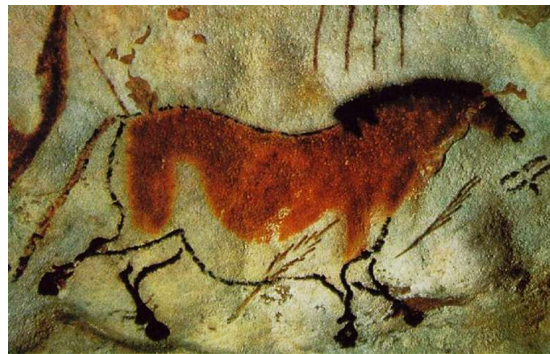
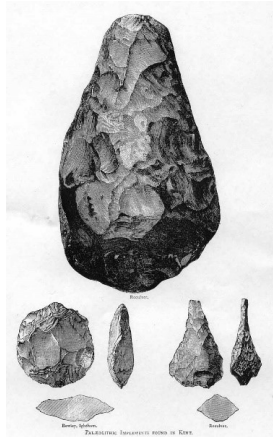
CESTA DO PRAVĚKU

[film najdeš \(klikni\) zde](#)

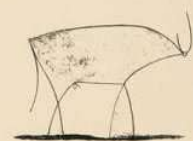
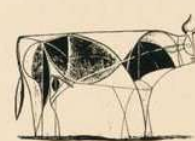
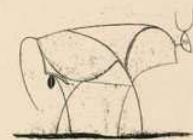
nebo stáhni zde: <https://uloz.to/file/7dGFzIdCCFTQ/cesta-do-praveku-1955-720p-mkv>

Zkuste si spolu s rodiči odpovědět na následující otázky a povídat si s nimi o tom, co jste ve filmu viděli (a klidně si odpovědi i napsat buď sem, nebo na papír).

- Kdo je podle vás hlavní hrdina příběhu Cesty do pravěku? Kolik lidí se cesty účastní?
- Jakým způsobem se kluci do pravěku dostali?
- Co kluci našli v jeskyni, kterou objevili na začátku cesty? [Najdeš to mezi obrázky na následující stránce...?](#)
- Která zvířata cestou viděli a potkali?
- Jaké bylo největší zvíře, které na své cestě kluci potkali?
- Některá zvířata a rostliny, které během své cesty viděli a potkali žijí a rostou i dnes. Která zvířata to jsou?
A které rostliny?
- Čím se živí dinosaur? V jakém prostředí se nejraději pohybuje a proč?
- Jak se během kluků cesty v pravěku proměňovala krajina a podnebí?
- Jak to vypadalo na naší Zemi v tzv. prvohorách?
- Proč se vlastně kluci na cestu vydali, jaký byl jejich hlavní cíl?

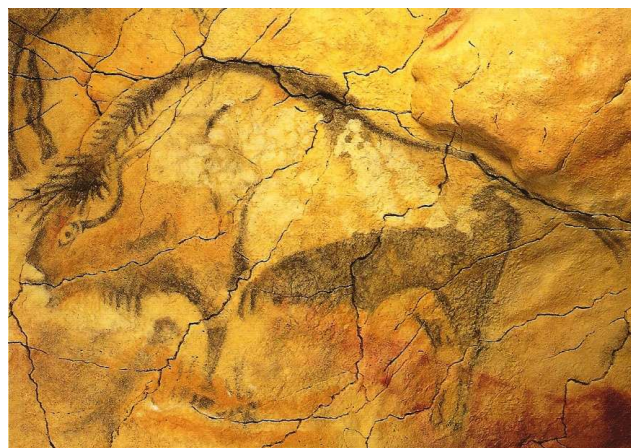
Spíše pro
rodiče...Uhádli
byste, která z těchto
děl NEJSOU
vytvořená v pravěku
(ale jsou jím
inspirovaná)? Jsou
to 3 díla ze 20. stol.

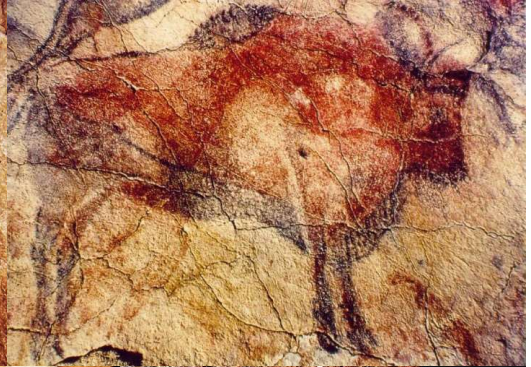

Doba pravěku měla různá období, to, které se nazývá DOBA KAMENNÁ, začalo zhruba před 2 miliony let *(a trvalo do doby 10 000 let před naším letopočtem – náš letopočet se počítá od narození Ježíše Krista)*. Doba kamenná se nazývá proto, že lidé neuměli využít pro výrobu nástrojů jiný materiál než kámen (a dřevo). Z kamene, hlavně z druhu kamene, který se jmenuje PAZOUREK, lidé jeho otloukáním vytvářeli tzv. PĚSTNÍ KLÍN. Byl to nástroj, který měl tvar jako madle a pravěcí lidé ho využívali jako část zbraně (oštěpu), ale třeba i ke škrabání kůží. Hodil se dobře do pěsti ruky, proto se mu říká pěstní klín. Pěstní klíny jsou jedny z nejstarších předmětů, které lidé vyrobili a které se zachovaly do dnešní doby.

Z doby kamenné se také zachovaly **MALBY NA STĚNÁCH JESKYŇ**, které tam pravěcí lidé namalovali. V té době se lidé přestali živit tím, že sbírali různé bobule a semena a začali hlavně lovit zvířata. Není úplně jasné, jestli lidé v jeskyních bydleli. Podle různých výzkumů se má za to, že do jeskyň lidé chodili i kvůli různým obřadům, tzv. rituálům. Páli si, aby se jim podařil lov a proto prováděli rituály, při nichž třeba namalovali zvíře na stěnu a házeli na něj oštěp, aby ho jakoby zabili (a zajistili si dobrý lov). Často je oštěp u zvířat i namalován... V jeskyních není denní světlo a lidé si tedy svítili ohněm. Oheň osvětloval zprohýbanou stěnu jeskyně. Výstupky a prohlubně ve stěnách jeskyně mohly lidem připomínat tvary zvířat. Tyto tvary lidé pak obtáhli a vybarvili. Kreslili ohořelými dřívky a různými hlinkami. Zvířata ve světle ohně vypadala skoro jako živá. Tak vznikla první umělecká díla... **Poznali byste podle maleb na obrázcích, jaká zvířata pravěcí lidé znali a pravděpodobně i lovili? Obrázky jsou i na následující stránce...**

Lidí v jeskyních byli při své „tvorbě“ ovlivněni povrchem a tvarem jeskyně, kdy prohlubně a výstupky probouzely jejich fantazii a pravěcí malíři pak v těchto tvarech mohli vidět zvířata, kterými byli ve svém životě stále obklopeni a která lovili.

Nás sice neobklopují jen zvířata, ale určitě můžeme stejně, jako pravěcí lidé, vidět v různých flecích, skvrnách, mracích, (...?) tvary všech možných věcí. Určitě se vám někdy stalo, že flek na chodníku nebyl jen obyčejný flek, ale vypadal jako auto, pejsek, dům, krajina, ...

- Najděte v okolí vašeho domu chodník s mokkými skvrnami od deště, nebo dům s opadanou omítkou, nebo jiné fleky ve vašem okolí (třeba i doma, na dlaždicích, které maminka nebo tatínek ještě nestihli vytrít ☺)
 - Pokud najdete skvrny na chodníku, vezměte barevné křídly a dokreslete to, co vám skvrna připomíná, svůj výtvar pak vyfotíte a fotku nám pošlete. Skvrna sice uschne, ale váš výtvar tam nějakou dobu bude!
 - Pokud najdete zeď na kterou může kreslit křídou, tak skvrnu můžete také dokreslit (křída zeď nezničí).
- Ale pozor, ať nekreslíte tam, kde se to nesmí!
- Pokud najdete skvrnu doma, můžete si jí vyfotit a fotku vytisknout na papír a do této vytištěné fotky pak kreslit. Nebo můžete skvrnu překreslit na papír a to, co připomíná, dokreslit jinou barvou.

Inspiraci najdete na dalších stránkách...

Fleky na zdech inspirovali spoustu umělců i ve 20. stol. ...například náš grafik a malíř Vladimír Boudník chodil v 50. a 60. letech po Praze, kde v té době bylo spousta oprýskaných zdí, a hledal s prázdným rámem od obrazu zajímavé fleky na zdech. Chtěl po kolemjdoucích lidech, aby fleky dokreslili podle toho, co jim připomínají...

Fleky, které jsem dnes našla já 😊 Ty si můžete i stáhnout a dokreslit podle vaší fantazie...Já vidím na zdi medvěda, Žofka viděla ve fleku na dlaždici řvoucí miminko...

Pro ty, které nebaví fleky....ještě jedna aktivita...

V mladší době kamenné (to znamená v době, která je blíž k naší době a našemu letopočtu než starší doba kamenná) lidé začali tvořit i malé sošky, nejčastěji žen. Jsou to tzv. Venuše. Ženy pravěcí sochaři zobrazovali asi proto, že ženy rodí děti a bez žen by lidé vymřeli 😊 Proto jsou u sošek Venuší zvýrazněny ty části těla, které jsou důležité pro porod dítěte a jeho kojení. Jednou z nejznámějších Venuší je soška nalezená na Moravě, tzv. Věstonická Venuše.

Sošky žen a zvířat jsou buď vyřezané z mamutiho klu, sobího parohu nebo vytesané z kamene.

Podobně jako pravěcí sochaři si i vy můžete VYTVOŘIT VLASTNÍ SOŠKU. Nemusí to být žena, může to být třeba zvíře, které jste viděli ve filmu Cesta do pravěku. Sošku ovšem zkuste VYTESAT, VYŘEZAT z materiálu, který máme doma po ruce určitě všichni a který je v době Koronaviru pro nás běžnější než kámen, Z MÝDLA. [UMĚNÍ BÝT DOMA - klikni zde - 4:40 minuta – SOCHA Z MÝDLA](#). [Pro popis tvůrčího postupu v pdf \(klikni\) zde.](#)

A nakonec doba pravěku prostřednictvím animované tvorby...je to vtipné a přitom poučné...

[Dějiny udatného českého národa 1/111 - Lovci mamutů – pro přehrání klikněte zde](#)

[Dějiny udatného českého národa 2/111 - Pravěcí zemědělci – pro přehrání klikněte zde](#)

[Dějiny udatného českého národa 3/111 - Doba kovů – pro přehrání klikněte zde](#)

A zde knížka pro menší děti, kde je doba pravěku podaná s humorem, ale ledacos se tam děti i dozví:

David Jan Novotný, Roman Trabura: Pohádky z Ementálu

[Mají ji v městské knihovně](#)

[A pak samozřejmě kultovní Lovci mamutů od Eduarda Štorcha s ilustracemi Zdeňka Buriana](#)

(měli jsme v plánu je i číst).